

Har vi brug for en mere aktiv landsplanlægning?

Anbefalinger til Erhvervsstyrelsen

Hvor er Danmark nu og hvor skal vi hen? Hvordan vil fremtidens infrastruktur binde landet sammen og hvor skal byudviklingen foregå? Engang kunne nogle af svarene findes i Landsplanredegørelsens grundige analyser og politiske udmeldinger. Med tiden er landsplanredegørelserne dog blevet tyndere i forhold til både visioner og data.

Med det afsæt arrangerede Dansk Arkitektur Center sammen med Dansk Byplanlaboratorium en salon med det overordnede tema: Hvordan skal vi diskutere den nationale planlægning som ramme for kommunernes udvikling?

Ellen Højgaard Jensen, direktør i Dansk Byplanlaboratorium og Svend Erik Rolandsen, byudviklingschef i COWI holdt oplæg for de cirka 65 planlæggere fra landets kommuner, private virksomheder, universiteter og foreninger. Derefter blev der diskuteret ved bordene med udgangspunkt i fire temaer:

Pointerne fra debatten ved bordene og efterfølgende i plenum var mangfoldige i antal såvel som i emner. Nedenstående er et sammenskriv af de vigtigste pointer og forslag. Det er blevet til tre anbefalinger til Erhvervsstyrelsen om, hvordan landsplanredegørelsen kan få en mere aktiv og konstruktiv rolle i samfundet og for kommunernes udvikling.

Skab rammerne for en tydelig national planlægning

Baggrund

Kommunerne har behov for en national pejling for at kunne reagere på – og koordinere efter – regeringens udspil. Men det kan være vanskeligt at se de overordnede nationale visioner og store sammenhænge i den nuværende landsplanredegørelse. Derfor skal nationale planer, strategier og mål for planlægning integreres i redegørelsen. Det kan give kommunerne mulighed for langsigtet og koordineret planlægning og tilpasning til nationale initiativer. Hvis der ikke er en national ramme for Danmarks udvikling, bliver udviklingen i højere grad projektbaseret, ukoordineret, og kommer til at foregå dér, hvor private aktører ønsker det.

Dét kan gøres politisk, organisatorisk og forvaltningsmæssigt

- **Der skal være præcise og konkrete udmeldinger** om nuværende og kommende statslige initiativer og hensigter, som kommunerne og private aktører kan læne sig op ad.
- **De politiske visioner bør fremgå klart**, og der bør redegøres for de samfundsmæssige konsekvenser i form af fx grundige analyser, fremskrivninger eller scenarier.
- **Alle love, der vedrører den fysiske udvikling**, bør samles og gerne under samme ministerium. Det skal skabe forenkling og mindre sektoropdeling.
- **Der bør skabes offentlig debat** om nytænkning af lovgivningen vedrørende den fysiske planlægning.

Bring det faglige fundament tilbage

Baggrund

Redegørelsen kan spille en større rolle for kommunernes udvikling, hvis indholdet bliver mere datatungt og kan bruges til at planlægge ud fra. Det betyder, at vi skal have tal, analyser, kort og værktøjer tilbage på bordet, så kommunerne får en fælles indsigt i fremtidens muligheder og udfordringer.

Dét kan gøres politisk, organisatorisk og forvaltningsmæssigt

- **Der bør indarbejdes grundige og langsigtede analyser**, som en obligatorisk del af redegørelsen. Det kan være ved brug af kort, statistik, infografik og visualiseringer over udfordringer og muligheder inden for fx klima, transport, ejendomspriser, flyttemønstre, erhvervsudvikling, socioøkonomi mv.
- **Redegørelsen bør behandle forskellige scenarier for udvikling.** Det vil give kommunerne et bedre grundlag for at træffe beslutninger, der får betydning på længere sigt.
- **Der bør være et overblik over konsekvenserne** af de større politiske planer og visioner, fx klimatilpasning, udflytning af arbejdspladser, ghettoplaner, infrastruktur mv. Dermed har kommunerne et bedre grundlag at koordinere, diskutere og planlægge ud fra.
- **Landsplanredegørelsen skal knytte sig til FN's verdensmål** og medvirke til overordnede visioner for Danmarks udvikling. Det bør fremgå, hvordan regeringens visioner imødekommer verdensmålene.

Mere fokus på samarbejde og netværksstyring

Baggrund

Mange planer og projekter foregår allerede på tværs af sektorer og administrative grænser, men står uden national styring. Samtidig er det regionale niveau forsvundet i forhold til den fysiske planlægning. Der er behov for flere tværgående samarbejder i forhold til en koordineret udvikling, og for at fremme regionernes styrker og potentialer. Samtidig er der behov for en overordnet styring for at sikre ens rammer, støtte og vilkår for de forskellige landsdeles udvikling.

Dét kan gøres politisk, organisatorisk og forvaltningsmæssigt

- **Der bør etableres et organ for regionale samarbejder** og nationale projekter, der kan levere de overordnede målsætninger og sætte konkrete rammer for den fysiske og funktionelle udvikling. Det kan fx være i forbindelse med vindmøller, infrastruktur, erhverv og klima.
- **Det bør afklares, hvorvidt der er behov at understøtte**, formalisere eller etablere nye platforme for samarbejde på tværs af kommunerne.
- **Relevante aktører og interessenter bør involveres i processen** forud for landsplanredegørelsen for at kvalificere indholdet, skabe nytænkning og sikre samarbejde på tværs af aktører.
- **Gør landsplanredegørelsen mere visuel appellerende**, så den når bredere ud i samfundet.

Har du spørgsmål?

Kontakt

Lars Fjendbo Møller

Dansk Arkitektur Center

lfm@dac.dk